

Яроменко О. В.,

*кандидат географічних наук, доцент,
доцент кафедри географії і туризму
Приватний вищий навчальний заклад
«Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука»*

Григорчук А. Я.,

*здобувачка вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
факультету географії, історії та туризму
Приватний вищий навчальний заклад
«Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука»
м. Рівне*

ПРИРОДНО-РЕСУРСНИЙ ПОТЕНЦІАЛ РОКИТНІВЩИНИ ТА ПРОБЛЕМИ ЙОГО РАЦІОНАЛЬНОГО ВИКОРИСТАННЯ

Природно-ресурсний потенціал, визначаємо, як сукупність природних ресурсів та природних умов, які властиві певній території. Природно-ресурсний потенціал є багатокомпонентним. Виділяють мінеральні, земельні, водні, лісові, біологічні, кліматичні та інші види природних умов і ресурсів.

Розкриємо природно-ресурсний потенціал Рокитнівщини.

Рокитнівська селищна територіальна громада утворена відповідно до Розпорядження Кабінету Міністрів України від 12 червня 2020 року №722-р «Про визначення адміністративних центрів та затвердження територій територіальних громад Рівненської області» розташована в північній частині Рівненської області [1].

Рокитнівщина розташована у межах двох крупних платформених структур – Українського щита і Волино-Подільської плити. В орографічному відношенні у межах Поліської низовини (фізико-географічні області Волинського та Житомирського Полісся). Поверхня території є плоско-хвилястою з денудаційними формами рельєфу та абсолютними висотами близько 140-170 м. Клімат поліської зони помірно-континентальний, характеризується м'якими зимами з частими відлигами та нестійким сніговим покривом, літо тепле з достатньою кількістю опадів [2].

На території Рокитнівської громади є мінеральні ресурси. Налічується 35 родовищ корисних копалин: 2 родовища піску

кварцового, 17 – торфу, 12 – каменю будівельного (гранітів, діоритів, габро, гранодіоритів), 1 – бурштину, 1 – сапропелю, 1 – вод питних та технічних, 1– каолінітової глини [1]. Вагомий ресурсний потенціал корисних копалин забезпечує належну сировинну базу для розвитку виробництва будівельних матеріалів та скловиробів, альтернативного палива. Разом з тим, ефективне використання корисних копалин і забезпечення при цьому охорони довкілля потребує значних організаційних та фінансових затрат.

Характерною рисою природи Рокитнівщини є наявність значної кількості природних та штучних водойм (озер, водоймищ, ставків). Водний потенціал громади достатній. Показники забезпеченості водними ресурсами у розрахунку на одного жителя області у 1,9 рази більше середніх по Україні [2]. Проте, важливим напрямком збереження водних ресурсів є їх раціональне використання у процесах виробництва підприємствами-водокористувачами.

Площа території Рокитнівської територіальної громади становить 1590,6 км. кв., з яких сільськогосподарські угіддя складають 29252,55 га, ліси та лісо-вкриті площі – 99221,83 га, землі водного фонду – 1937,79 га, забудовані землі – 2831,24 га. [2].

На території Рокитнівщини найпоширенішими є ґрунти дерново-підзолистого типу ґрунтоутворення різного ступеня оглеєності, які мають низьку природну родючість. Ґрунти мають низький (менше 2%) вміст гумусу. Ґрунтовий покрив земель відрізняється великою різноманітністю. На землях Рокитнівщини великі площі займають дернові (близько 30% території громади) та дерново-підзолисті (близько 20%), лучно-болотні, болотні, торфово-болотні ґрунти та торфовища (30%) [2]. (Рис.1.).

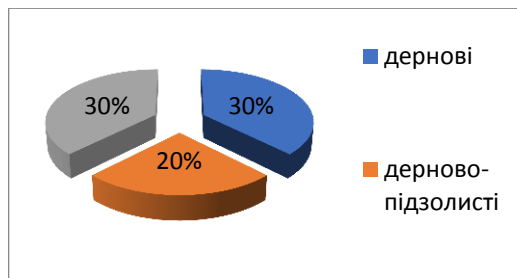

Рис.1. Ґрунти Рокитнівщини

Більшість ґрунтів має низьку природну родючість і потребує комплексної меліорації.

Лісовий фонд Рокитнівської територіальної громади становить 99221,83 га, лісистість складає 57,2 %, що у 3,3 перевищує середній показник в Україні.

Середня забезпеченість лісом на одного жителя становить 2,52 га. [1]. Лісові ресурси громади є достатніми для забезпечення розвитку деревообробної, а також туристично-рекреаційної діяльності.

Зазначимо, що формування флори і рослинного покриву Рокитнівщини відбулося головним чином у післяльодовиковий час. Реліктів більш ранніх епох збереглося дуже мало. Поширеними є сосна звичайна, ялина європейська, берези пухнаста і бородавчата, які представляють бореальні угруповання, а поряд з ними співіснують дуб звичайний, граб звичайний, липа європейська та інші неморальні види деревної рослинності. Рослинний і тваринний світ Рокитнівщини різноманітний, він потребує охорони.

Разом з тим, потребує постійної уваги та фінансування робота із відтворення лісів та рекультивації земель, порушених внаслідок незаконного видобутку бурштину, піску та інших корисних копалин, протидії зниженню рівня ґрунтових вод, що, серед іншого, призводить до масового всихання дерев. Крім того, з метою запобігання поширенню осередків усихання соснових насаджень необхідно здійснювати вчасне вилучення свіжо-заселених шкідниками дерев. Вирубання сухостійних дерев в осередках усихання слід здійснювати після вилучення свіжо-заселених короїдами дерев з метою отримання ліквідної деревини та за необхідності підготовки лісокультурної площі [1].

Природно-ресурсний потенціал досліджуваної території зазнає антропогенного навантаження, що супроводжується збільшенням обсягів викидів в атмосферу та скидів у поверхневі водні об'єкти зворотних вод підприємств, накопиченням відходів тощо. Техногенне навантаження є нерівномірним, що зумовлено зосередженням промисловості в смт Рокитне та смт Томашгороді (галузей лісової, деревообробної промисловості; виробництва скловиробів та видобувної промисловості).

Таким чином, Рокитнівщина відноситься до територій з багатим природно-ресурсним потенціалом, з помірним рівнем забруднення довкілля, але з помітно вираженою тенденцією до

зростання техногенного навантаження та нерационального природокористування.

Література:

1. Рокитнівська селищна рада. URL: https://golos.rokytne-gromada.gov.ua/files/pdf_end/205.pdf
2. Стратегія розвитку Рокитнівської селищної територіальної громади до 2027 р. 2022. 136 с.
3. Яроменко О. В. Геоекологічні проблеми регіону (на прикладі Рівненської області). Природнича освіта та наука. Рівненський державний гуманітарний університет, Видавничий дім «Гельветика», Випуск, 2. 2023. С. 102–106.

НАПРЯМ 7. ГЕОГРАФІЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ ТА РЕКРЕАЦІЇ

Балабан О. І.,

здобувач II курсу фахової передвищої освіти Відокремленого структурного підрозділу «Тернопільський фаховий коледж Тернопільського національного технічного університету ім. І. Пулюя» м. Тернопіль

Науковий керівник: Зуб Л. В.,

*викладач природничих дисциплін
ВСП «Тернопільський фаховий коледж
Тернопільського національного технічного університету ім. І. Пулюя»
м. Тернопіль*

ОСНОВНІ ГАЛУЗІ ЕКОНОМІКИ ТА РОЗВИТОК ТУРИЗМУ У ПІДЕННОУКРАЇНСЬКОМУ ТУРИСТИЧНОМУ РЕГІОНІ

Причорноморський регіон України, який складається з Одеської, Херсонської та Миколаївської областей, традиційно вважається найбільш освоєним, розвиненим і тим, що має вдосконалену інфраструктуру туристично-рекреаційного комплексу. Фактично вважається, що рекреація є провідною складовою сфери послуг національної економіки в цьому регіоні [4, с. 78]. Південна